

Vergaderjaar 2001–2002

28 118

Najaarsnota 2001

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 november 2001

1. Hoofdpijnen

De Najaarsnota geeft een geactualiseerd beeld van de begrotingsuitvoering voor het jaar 2001. Deze Najaarsnota wordt uitgebracht op het moment dat de economische situatie met grote onzekerheden is omgeven en het conjunctuurherstel (dat in de MEV 2002 werd voorzien) is vertraagd. Het Centraal Planbureau heeft begin november de groeiraming 2001 verlaagd van 2 tot 1½%. Daarin is nog niet gerekend met de CBS-cijfers over het derde kwartaal, die tot een verdere neerwaartse bijstelling zouden kunnen leiden. Voor de uitvoering van de begroting 2001 zal dit naar verwachting geen omvangrijke gevolgen meer hebben ten opzichte van het voorliggende geactualiseerde beeld, omdat de realisaties over de eerste 10 maanden dominant zijn.

Ter beperking van problematiek die kan ontstaan binnen het uitgavenkader in het voorjaar 2002 wordt een aantal zaken in 2001 verwerkt. Het gaat hierbij om enkele intertemporele compensaties (0,2 miljard gulden), een noodzakelijke betaling aan het Gemeente- en Provinciefonds in verband met kinderopvang (0,1 miljard gulden) en een extra begrotingsvoorziening anticiperend op de ontvlechting van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie (0,5 miljard gulden).

Voorgesteld wordt voor 2001 een beperkt pakket aan maatregelen op te nemen voor veiligheid, natuur, monumentenzorg en Enschede (ca. 0,4 miljard gulden).

De bij Voorjaarsnota 2001 ingeboekte «in=uit-taakstelling» van in totaal 1,6 miljard gulden wordt op basis van de nu in beeld zijnde onderuitputting voor 1,0 miljard gulden gerealiseerd. Hiermee resteert een taakstelling van 0,6 miljard gulden, die zal moeten worden gerealiseerd tussen Najaarsnota en Voorlopige Rekening.

Gelijktijdig met deze nota worden de samenhangende suppletore begrotingswetten aan de Staten-Generaal aangeboden voor zover de begrotingsstanden gewijzigd zijn. Voor de sectoren Sociale Zekerheid en Zorg zullen in deze Najaarsnota op hoofdlijnen de uitgaven worden gepresenteerd en worden getoetst aan de uitgavenkaders. Voor een gedetailleerd overzicht van de ontwikkelingen in deze sectoren wordt verwezen naar de Najaarsbrieven van de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid respectievelijk van Volksgezondheid Welzijn en Sport, die gelijktijdig met de Najaarsnota aan de Staten-Generaal worden aangeboden.

Naast informatie over de begrotingsuitvoering, belasting- en premie-ontvangsten en ontwikkeling van het EMU-saldo en EMU-schuld, geeft deze Najaarsnota een globaal doorkijkje voor de begroting 2002 op basis van de meest recente ramingen van het Centraal Planbureau.

In de bijlage staan de mutaties op de afzonderlijke begrotingen weergegeven.

2. Uitgavenbeeld

Op de verschillende begrotingen doet zich ten opzichte van de Miljoenennota 2002 een onderuitputting voor van per saldo 1,0 miljard gulden. Hierbij is dan al gerekend met intensiveringen op het terrein van terrorisme bestrijding, natuur en monumentenzorg, Enschede en een noodzakelijke betaling aan het GF/PF in verband met kinderopvang en de ontvlechting van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie. Daarmee wordt de in=uit taakstelling van in totaal 1,6 miljard voor 1,0 miljard gerealiseerd. In tabel 1 wordt de uitgavenontwikkeling getoetst aan het uitgavenkader. Daartoe zijn de uitvoeringsmutaties ten opzichte van Miljoenennota opgenomen, evenals enkele mutaties van meer beleidsmatige aard.

Tabel 1: Ontwikkeling uitgavenbeeld 2001 t.o.v. Miljoenennota 2002

(in mld guldens, «+»= hogere uitgaven)	2001
Stand Uitgaventoetsing Miljoenennota 2002	0,0
1. Veiligheid: bestrijden terrorisme	0,1
2. Natuur	0,1
3. Monumentenzorg	0,1
4. Enschede	0,1
5. Accres kinderopvang GF/PF	0,1
6. Luchtvaart	0,1
7. Overig	0,1
8. Rente	- 0,3
9. Dividendontvangsten KLM, Schiphol, NS	- 0,1
10. Geluidsisolatie Schiphol	- 0,1
11. Onderuitputting diverse begrotingen	- 1,1
12. In=uit RBG-eng	1,0
13. Onderuitputting SZA	- 0,4
14. Ontvlechting Arbeidsvoorzieningsorganisatie	0,5
15. Onderuitputting Zorg	- 0,1
16. In=uit Zorg	0,1
Stand Uitgaventoetsing Najaarsnota 2001*	0,0
Wv. Rbg-eng	2,3
Wv. SZA	- 4,2
Wv. Zorg	2,0

* In verband met afrondingsverschillen kan de som der delen afwijken van het totaal.

Veiligheid

Voor 2001 is een pakket aan maatregelen vastgesteld ter waarde van ruim 60 miljoen gulden voor het bestrijden van terrorisme. Voor de invulling

van dit pakket wordt verwezen naar de brief aan de Tweede Kamer, d.d. 26-10-2001 (stuknummer 27 925 nr. 20).

Natuur

Voor 2001 is nog eens 75 miljoen uitgetrokken om een versnelling van de ecologische hoofdstructuur te realiseren. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de motie De Graaf.

Monumentenzorg

Om de restauratieachterstanden van rijksmonumenten tot 1850 te verminderen wordt 75 miljoen gulden uitgetrokken voor 2001. Eveneens wordt hiermee bijgedragen aan een nieuw instandhoudingbeleid voor monumenten.

Enschede

Voor de kwaliteitsimpuls Enschede stelt het kabinet voor 2001 60 miljoen gulden extra middelen beschikbaar die met name worden ingezet voor educatieve en culturele voorzieningen.

Accres kinderopvang GF/PF

Het gemeente- en provinciefonds worden dit jaar eenmalig met respectievelijk 124 en 9,8 miljoen gulden verhoogd. Dit in verband met de afwikkeling van het accres over de periode 1999–2002 als gevolg van het niet overhevelen van middelen voor kinderopvang naar het gemeentefonds vanaf 2003. Deze eenmalige verhoging is een uitwerking van een in 1999 gemaakte bestuurlijke afspraak met VNG en IPO.

Luchtvaart

Op basis van criteria van de Europese Commissie zal ook aan de Nederlandse luchtvaartmaatschappijen een tegemoetkoming worden gegeven van de schade die is opgetreden door vluchtverboden in de VS in de periode 11 tot en met 14 september 2001. Hiertoe is in de Najaarsnota een voorlopige reservering opgenomen van 50 miljoen gulden.

Overig

In 2001 wordt nagenoeg 40 miljoen uitgetrokken voor beveiliging van de Euro-transporten. Eveneens wordt 25 miljoen gulden besteed in verband met de vestiging van het Internationale Strafhof in Den Haag. Daarnaast wordt in 2001 ruim 10 miljoen gulden vrijgespeeld voor de onderwijs-huisvesting in verband met asielzoekers in het Voortgezet Onderwijs. Tot slot wordt in 2001 5 miljoen gulden extra besteed voor maatschappelijke opvang; waarmee voor 2001 reeds een invulling wordt gegeven aan een motie van Marijnissen/Vendrik (nr. 8).

Rente

De rentelasten komen 279 miljoen gulden lager uit dan ten tijde van de Miljoenennota werd voorzien. De meevallende rentelasten worden in de eerste plaats veroorzaakt door de emissies in de maanden juli, september en oktober. Het effectieve rendement van deze leningen lag gemiddeld iets lager dan de raming van de rekenrente 2001. Daarnaast doet zich een meevaller voor uit hoofde van een lagere korte rente.

Dividend

Door een beter bedrijfsresultaat over het jaar 2000 wordt een hogere dividenduitkering van de KLM, Schiphol en de NS ontvangen (in totaal circa 54 miljoen gulden).

Geluidsisolatie Schiphol

Door een vertraging bij de uitvoering van het programma geluidsisolatie van woningen rondom Schiphol is sprake van circa 76 miljoen gulden onderuitputting.

Onderuitputting op de begrotingen

De bij Voorjaarsnota 2001 ingeboekte verwachte onderuitputting, de zogeheten «in=uit-taakstelling», uit hoofde van het gebruik van de eindejaarsmarge bedraagt voor 2001 in totaal circa 1,6 miljard gulden. Hiervan betreft 1,3 miljard gulden de ijklijn Rijksbegroting in enge zin, 0,3 miljard gulden op het begrotingsgefinancierde deel van de ijklijn Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt en 0,1 miljard gulden op het begrotingsgefinancierde deel van de ijklijn Zorg.

Voor de ijklijn Rijksbegroting-eng wordt de taakstelling nu bij Najaarsnota voor 1,0 miljard gerealiseerd, waardoor een taakstelling resteert van 298 miljoen gulden. De nu gelokaliseerde onderuitputting doet zich met name voor op de begroting van het Infrastructuurfonds (0,2 miljard gulden), Defensie (0,2 miljard gulden), HGIS (0,2 miljard gulden), Financiën (0,2 miljard gulden) en LNV (0,2 miljard gulden).

Voor de ijklijn Sociale Zaken en Arbeidsmarkt moet de taakstelling van 268 miljoen gulden nog volledig worden gerealiseerd.

Voor de ijklijn Zorg wordt de taakstelling van 55 miljoen gulden nu volledig gerealiseerd.

Tussen de Najaarsnota en Voorlopige Rekening zal dus in totaal nog 0,6 miljard gulden aan onderuitputting moeten worden gelokaliseerd (298 miljoen gulden RBG-eng en 268 miljoen gulden SZA).

Ontvlechting en liquidatie van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie

Zoals eerder gemeld zal Arbvo in het kader van SUWI worden ontvlochten en geliquideerd. De uitgaven die hiermee samenhangen betreffen onder meer de dekking van het negatieve eigen vermogen van Arbvo en de kosten van ontvlechting. Aan de begroting van SZW is daarom 450 miljoen gulden toegevoegd.

Box. Intertemporele Compensatie in 2001 en 2002

Voorstellen voor intertemporele compensatie dienen, zoals in de regels budgetdiscipline is opgenomen, in beginsel te worden betrokken bij het hoofdbesluitvormingsmoment.

Derhalve is compensatie over de jaren heen bij Najaarsnota eigenlijk niet aan de orde. Bij deze Najaarsnota is gebleken dat intertemporele compensatie op een aantal terreinen wel wenselijk of onafwendbaar is. Daarom is, conform de handelswijze bij de Najaarsnota 2000, intertemporele compensatie op een aantal terreinen toegestaan, echter zonder dat het uitgavenbeeld 2002 hierdoor belast wordt. Hiertoe is gezocht naar een (ook qua doelmatigheid) verantwoorde versnelling elders op de Rijksbegroting. Deze is gevonden in het iets eerder dan tot nu gepland betalen van ISV-gelden aan lagere overheden. De toegestane intertemporele compensaties betreffen gelden voor schuldsanering en samenwerkingsmiddelen Aruba die dit jaar nog niet overgemaakt worden, het restsaldo van de CAO-Rijk, uitvoeringskosten tegoeden WOII die pas volgend jaar gemaakt worden en een deel van de bij Regeerakkoord toegevoegde middelen voor milieu/CO₂-reductieplan die nog niet tot besteding zijn gekomen.

Toekomstige structuur van het Gasgebouw

In deze Najaarsnota is de afkoop van het recht van DSM op een deel van de winst van Energie Beheer Nederland BV (EBN) voor het bedrag van circa 2,7 miljard gulden verwerkt. De jaarlijkse uitgaven aan DSM (tussen de ca. 140 en 150 miljoen gulden) zullen door de aankoop wegvallen. Hiertegenover staat dat als gevolg van de aankoop van de certificaten de staatsschuld toeneemt, waardoor jaarlijks hogere rente-uitgaven ontstaan. Deze extra rente-uitgaven bedragen, uitgaande van het huidige rendement op langlopende staatsleningen van circa 5%, tussen de 135 en 140 miljoen gulden per jaar.

Emissie KPN

KPN heeft aangekondigd voor ongeveer 11 miljard gulden nieuwe aandelen uit te geven in 2001. De Staat zal haar belang in KPN van ongeveer 35% handhaven. Dit betekent voor de Staat een uitgave van 3,8 miljard gulden.

3. De belasting en premieontvangsten

De totale inkomstenraming voor 2001 is 0,8 miljard gulden neerwaarts bijgesteld. Dit is het saldo van een opwaartse bijstelling van de raming voor de belastingontvangsten op kasbasis met 0,5 miljard gulden en een neerwaartse bijstelling van de premieontvangsten op transactiebasis met 1,3 miljard gulden.

Tabel 2 Ontwikkeling voor de overheidsinkomsten 2001

(in miljarden guldens)	MN 2002	NJN 2001	Mutatie
Belastingen (kas) ¹	224,4	224,9	0,5
Premies (trans)	133,0	131,7	- 1,3
Gasbaten (kas)	5,1	5,1	0,0
Totaal ¹	362,5	361,7	- 0,8

¹ Dit is exclusief nabetaling van 1,1 miljard gulden van de fondsen aan het Rijk.

De belastingontvangsten

Naar verwachting komen de belastingontvangsten dit jaar 0,5 miljard gulden hoger uit dan geraamd bij de Vermoedelijke Uitkomsten, die zijn opgenomen in de Miljoenennota 2002. Deze ramingbijstelling is gebaseerd op de begin november bijgestelde economische inzichten van het CPB en op informatie over de kasontvangsten tot en met oktober. Tot en met oktober wordt gewoonlijk ruim 80% van de geraamde jaaropbrengst ontvangen. De ramingbijstelling van 0,5 miljard gulden is het saldo van een neerwaartse bijstelling bij de indirecte belastingen van 0,3 miljard gulden en een opwaartse bijstelling bij de directe belastingen van 0,7 miljard gulden.

Tabel 3 Mutatie raming belastingontvangsten 2001 t.o.v. Miljoenennota 2002 op kasbasis¹

(in miljarden gulden)	Mutatie raming t.o.v. MN 2002
Kostprijsverhogende belastingen	- 0,3
Invoerrechten	- 0,1
Omzetbelasting	- 0,2
Belasting op personenauto's en motorrijwielen	0,1
Belastingen van rechtsverkeer	0,2
Belastingen op een milieugrondslag	- 0,2
Overig	0,0
Belastingen op inkomen, winst en vermogen	0,7
Inkomstenbelasting ¹	- 0,1
Loonbelasting ¹	- 0,8
Dividendbelasting	1,4
Vennootschapsbelasting	0,5
Successierechten	- 0,3
Overig	0,0
Totaal belastingen¹	0,5

¹ Exclusief nabetaling van 0,4 miljard gulden van de fondsen aan het Rijk inzake inkomensheffing en 0,7 miljard gulden van de fondsen aan het Rijk inzake loonheffing.

De raming voor de omzetbelasting is met 0,2 miljard gulden neerwaarts bijgesteld. Deze bijstelling hangt samen met een neerwaartse bijstelling van het economisch beeld en enigszins achterblijvende ontvangsten tot en met oktober. De ontwikkeling van de huizenprijzen en de autoverkopen hebben in de loop van het jaar een meevallende ontwikkeling te zien gegeven, waardoor naar verwachting de overdrachtbelasting met 0,2 miljard gulden en de BPM met 0,1 miljard gulden mee zal vallen. In samenhang met het gewijzigde economisch beeld en de kasrealisaties tot en met oktober is de raming voor de invoerrechten 0,1 miljard neerwaarts bijgesteld. De ontvangsten van de brandstofheffing blijven achter bij de verwachting, zodat de raming 0,2 miljard neerwaarts is bijgesteld. De totale neerwaartse bijstelling bij de indirecte belastingen komt hiermee op 0,3 miljard.

Bij de directe belastingen zijn de onderliggende mutaties groter. Realisaties tot en met oktober laten bij de loonbelasting een tegenvaller zien van 0,8 miljard¹. Bij de inkomstenbelasting is de raming 0,1 miljard neerwaarts bijgesteld vanwege een aanpassing in het proces van aanslagoplegging. Bij de vennootschapsbelasting is er per saldo een meevallend beeld. Nadere inzichten over met name de winstontwikkeling over 2000 hebben geleid tot meevallende kasontvangsten van 1,2 miljard gulden. De totale opwaartse bijstelling van de kasontvangsten van de vennootschapsbelasting worden beperkt tot 0,5 miljard door tegenvallende ontvangsten over 2001 en minder vennootschapsbelasting in verband met lagere gasopbrengsten. De ontvangsten van de dividendbelasting zijn gedurende het hele jaar boven verwachting. Ook na de Miljoenennota heeft deze trend zich voortgezet. De raming is daarom opnieuw 1,4 miljard opwaarts bijgesteld. Naar de reden van de sterke toename van de ontvangsten wordt onderzoek verricht. De successierechten komen naar verwachting 300 mln lager uit dan verwacht vanwege startproblemen na de reorganisatie van het dienstvak Registratie & Successie en, daarmee samenhangend, problemen in de programmatuur. Daardoor is vertraging opgetreden in de afhandeling van aangiften en aanslagen. In hoeverre de ramingbijstellingen een structureel karakter hebben is nu nog niet te bepalen. Hierover zal de Kamer bij Voorlopige Rekening nader worden geïnformeerd.

¹ Naast de ramingsbijstelling is bij de loonheffing ook sprake van een hoger dan verwachte nabetaling van de fondsen aan het rijk van 0,7 miljard gulden. Ook bij de inkomensheffing is er naast de ramingsbijstelling sprake van een nabetaling van de fondsen aan het rijk van 0,4 mld gulden. Nabetalings betreffen een onderlinge afrekening tussen het rijk en de sociale fondsen over oude jaren van de opbrengst van de loon- en inkomensheffing.

In samenhang met de neerwaartse bijstelling van raming voor de loon- en inkomstenbelasting is ook de raming voor de premieopbrengsten voor de volksverzekeringen op transactiebasis met 1,3 miljard gulden neerwaarts bijgesteld [2]. De opbrengsten voor de werknemersverzekeringspremies zijn niet bijgesteld. De reden hiervoor is dat het geactualiseerde economische beeld van het CPB uitgaat van een ongewijzigd beeld voor de werkgelegenheid en de loonvoet voor 2001. Ook informatie over de ontvangsten van de premies werknemersverzekeringen geeft geen aanleiding tot een bijstelling. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de Najaarsbrief Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt en de Najaarsbrief Zorg.

Tabel 4 Mutatie raming premieontvangsten 2001 t.o.v. Miljoenennota 2002 op transactiebasis

(in miljarden guldens)	Mutatie raming t.o.v. MN 2002
Volksverzekeringen	- 1,3
Werknemersverzekeringen	0,0
Totaal	- 1,3

Gasbaten

De voor de ijklat relevante aardgasbaten (niet-belastingontvangsten exclusief FES) zijn in 2001 ongewijzigd.

4. EMU-saldo en EMU-schuld

Het EMU-saldo 2001 komt, als gevolg van het beëindigen van de financiële belangen van DSM in het Gasgebouw, uit op 0,7% BBP (exclusief DSM bedraagt het EMU-saldo 1,0% BBP). Bij Miljoenennota 2002 bedroeg het EMU-saldo 2001 1,0% BBP. De deelname van de Staat aan de emissie KPN is niet relevant voor EMU-saldo, maar heeft wel opwaartse gevolgen voor de Schuld. De EMU-schuld 2001 blijft per saldo gelijk aan de stand bij Miljoenennota 2002, circa 52% BBP.

5. Doorkijkje 2002

De begroting voor 2002 is gebaseerd op de Macro Economische Verkenningen van september jongstleden. Het Centraal Planbureau heeft, begin november, een nieuwe raming gemaakt voor de Nederlandse economie. De economische groei voor 2001 en 2002 wordt daarin geschat op 1½% in plaats van 2%. Door deze lagere groei komt de werkloosheid in 2002 volgens berekeningen van het CPB 10 duizend personen hoger uit dan eerder werd voorzien. Verder dalen ten opzichte van de MEV de importprijzen sterker waardoor de inflatie naar verwachting uitkomt op 2¼% in plaats van 2½%. De contractloonraming in de marktsector is in de nieuwe CPB-prognoses verlaagd van 3¾% tot 3½%, voornamelijk als gevolg van de lagere productiviteitsgroei.

Voor de begroting 2002 voorziet het CPB eveneens enige verslechtering. In plaats van een begrotingsoverschot van 1,0% BBP zoals die in de Miljoenennota 2002 werd geraamd voorziet het CPB thans een overschot van 0,6% BBP. De belasting- en premieontvangsten vallen lager uit door de lagere economische groei en de gasbaten vallen tegen door een lagere olieprijs en dollarkoers. De uitgavenkaders worden in deze vooruitzichten met ¼ miljard euro overschreden door een ongunstig ruilvoeteffect en iets hogere werkloosheidsuitgaven.

Bovenstaande nieuwe ramingen van het CPB zijn met meer dan gemiddelde onzekerheden omgeven. De tegenvallende realisaties over het 3e kwartaal 2001 die het CBS recent publiceerde zullen via de zogenoemde overloop ceteris paribus ook het 2002 beeld negatief kunnen beïnvloeden. Het Centraal Economisch Plan dat volgend voorjaar verschijnt zal hier meer helderheid over moeten verschaffen. Dan zal ook meer zicht bestaan over de precieze gevolgen voor de uitgaven en het EMU-saldo. Het CPB voorziet nu een overschrijding van het uitgavenkader van circa ¼ miljard euro in 2002. Een verdere neerwaartse bijstelling van de economische groei kan de budgettaire problematiek in 2002 verder vergroten. Bij de besluitvorming in het voorjaar 2002 zal op basis van de dan actuele cijfers de budgettaire problematiek worden gezien.

Tabel 5 Raming enkele kernvariabelen voor 2002

2002	Doorkijkje CPB	Miljoenen- nota 2002	Mutatie
Volume BBP	1½%	2%	– ½%
Prijs BBP	2¾%	3¼%	– ½%
Contractlonen	3½%	3¾%	– ¼%
CPI	2¼%	2½%	– ¼%
Werkloze beroepsbevolking (in duizenden)	290	280	10
Rente	4¾%	5%	– ¼%
Dollarkoers	2,40	2,45	– 0,05
Olieprijs (in \$/vat)	22	23	– 1

De Minister van Financiën,
G. Zalm

Bedragen zijn opgenomen in miljoenen guldens tenzij anders vermeld

I HUIS DER KONINGIN:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	14,7
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	6,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	0,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	14,7
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	6,7
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	14,7
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	6,7
II HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINET DER KONINGIN:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	395,1
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	179,3
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	- 10,0
	- 10,0
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	- 2,7
	- 2,7
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	10,6
	10,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 2,0
Stand Najaarsnota 2001	393,1
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	178,4
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	393,1
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	178,4
II HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINET DER KONINGIN:	2001
NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	9,8
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	4,5
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	- 1,1
	- 1,1

II HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINET DER KONINGIN:	2001
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	2,0
	2,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	0,9
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	10,7
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	4,9
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	10,7
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	4,9

Hoge Colleges van Staat

De post diversen bestaat met name uit meevallers die bij de Raad van State ontstaan door de latere invoering van de Nieuwe Vreemdelingenwet. Het aantal asielzoekers dat in beroep kan gaan tegen de eerste asielbeslissing valt hierdoor lager uit.

III ALGEMENE ZAKEN:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	88,9
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	40,4
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	1,8
	1,8
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	0,2
	0,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	1,9
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	90,9
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	41,2
Totaal internationale samenwerking	4,3
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	95,2
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	43,2
III ALGEMENE ZAKEN:	2001
NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	14,6
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	6,6
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	1,5
	1,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	1,5

III ALGEMENE ZAKEN:	2001
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	16,1
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	7,3
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	16,1
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	7,3
IV KONINKRIJKSRELATIES:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	304,0
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	137,9
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
samenwerkingsmiddelen aruba	- 26,0
schuldsanering aruba	- 12,0
samenwerkingsmiddelen nederlandse antillen	- 20,0
	- 58,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 58,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	246,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	111,6
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	246,0
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	111,6
IV KONINKRIJKSRELATIES:	2001
NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	27,1
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	12,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	0,0
Stand Najaarsnota 2001	27,1
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	12,3

Koninkrijksrelaties

Aangezien het Arubaanse Fondo Desaroyo Aruba (FDA) nog steeds geen rechtsgeldige status heeft, wordt de Nederlandse bijdrage 2001 van aan dit fonds overgeheveld naar 2002. Voorts zijn de voor de sanering van Arubaanse schulden gereserveerde gelden niet aangewend, omdat Aruba in 2000 niet heeft kunnen voldoen aan de daaraan gestelde voorwaarde van begrotingsevenwicht. In 2000 zijn de kaders overeengekomen waarop de bestedingen van de samenwerkingsmiddelen voor de Nederlandse Antillen zich voortaan zouden richten. Tevens zijn afspraken gemaakt over een meer systematische invulling van de projectenportefeuille door het overgaan op programmafinanciering. De praktische uitwerking kost meer tijd dan is voorzien. Pas in het najaar zijn veel projectvoorstellen ingediend. Deze projectvoorstellen komen, mits goedgekeurd, volgend jaar tot uitvoering. Hierdoor komt dit jaar 20 miljoen niet tot besteding.

V BUITENLANDSE ZAKEN:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	3 756,8
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	1 704,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	0,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	3 756,8
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	1 704,8
Totaal internationale samenwerking	8 806,4
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	12 563,2
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	5 700,9
V BUITENLANDSE ZAKEN:	2001
NIET-BELASTINGONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	99,5
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	45,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	0,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	99,5
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	45,2
Totaal internationale samenwerking	202,3
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	301,8
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	137,0

Buitenlandse Zaken

De wijzigingen op begroting van Buitenlandse Zaken worden te samen met de andere wijzigingen op het terrein van internationale samenwerking toegelicht in de verticale toelichting internationale samenwerking.

VI JUSTITIE:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	10 745,9
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	4 876,3
1. Mee- en tegenvallers Rijksbegroting in enge zin diversen	– 13,2
	102,8
2. Beleidsmatige mutaties Rijksbegroting in enge zin diversen	39,3
	39,3
3. Technische mutaties Rijksbegroting in enge zin leenfaciliteit dji diversen	116,0 26,4
	26,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	168,6
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	10 914,5
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	4 952,8

VI JUSTITIE:	2001
Totaal internationale samenwerking	13,4
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	10 927,9
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	4 958,9
VI JUSTITIE:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	2 023,6
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	918,3
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
hogere ontvangsten boeten en transacties	19,3
diversen	30,0
	165,3
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	12,3
	12,3
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
leenfaciliteit dji	116,0
diversen	7,4
	7,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	185,1
Stand Najaarsnota 2001	2 208,7
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	1 002,3

Justitie

De meevallende ontvangsten bij Boeten en Transacties zijn het gevolg van de intensivering van de regioplannen van de verkeershandhaving. Na een vertraagde start zijn de meeste nieuwe regioplannen nu operationeel. De productie van tolkenuren is gestegen, waardoor zich bij Najaarsnota een tegenvaller voordoet. Deze is opgenomen onder de post diversen. Overigens worden ook extra middelen beschikbaar gesteld voor een kwaliteit-simpuls. Deze zijn opgenomen onder de post diverse beleidsmatige mutaties. De post diverse beleidsmatige mutaties bestaat daarnaast voorname-lijk uit extra middelen van het kabinet voor de bestrijding van het terrorisme (biometrische toepassingen bij identificatieonderzoek) en de onderwijshuisvesting van asielzoekers in het voortgezet onderwijs. Tot slot is de verlaagde afdracht aan de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), zoals verwerkt bij Miljoenennota, gecorrigeerd. In plaats van een verlaagde afdracht aan DJI is namelijk sprake van een hogere ontvangst van DJI. Deze hogere ontvangst hangt samen met het beroep dat DJI op de leenfaciliteit kan doen.

BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	9 758,3
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	4 428,1
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	

BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES:	2001
arbeidsvoorwaardengelden	- 43,5
bommenregeling	42,0
eurotransporten	39,0
mkz	32,7
veiligheid	30,4
kwaliteitsimpuls enschede	60,0
diversen	- 13,5
	147,1
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	10,1
	10,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	157,1
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	9 915,4
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	4 499,4
Totaal internationale samenwerking	0,5
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	9 915,9
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	4 499,6
VII BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	523,8
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	237,7
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	21,7
	21,7
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	29,2
	29,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	50,7
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	574,5
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	260,7
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	574,5
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	260,7

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Na het afsluiten van de CAO Rijk resteert een bedrag dat intertemporeel beschikbaar blijft voor een komende CAO.

Voor de bommenregeling stelt het kabinet dit jaar extra middelen beschikbaar. Deze middelen worden onder andere besteed aan het ruimen van bommen bij Vinex-locaties en bij grote infrastructurele werken.

Voor de beveiliging van eurotransporten zijn eveneens extra middelen toegevoegd. Deze middelen worden besteed aan additionele politiecapaciteit en de inzet van meldkamerpersoneel.

Tijdens de MKZ-crisis heeft de politie veel extra inzet moeten plegen, met name gericht op het voorkomen van een verdere verspreiding van het

virus. De regio's hebben daarvoor extra kosten voor gemaakt die door het kabinet worden vergoed. Het grootste deel van de kosten betreft persoonlijke meerkosten, zoals (over)-urenvergoeding en kosten inzet ME. Verder zijn er extra kosten gemaakt voor vervoer, tijdelijke huisvesting en voor communicatie en automatisering.

Extra middelen worden eveneens beschikbaar gesteld voor terrorismebestrijding (20 miljoen). Deze middelen worden ingezet voor capaciteitsuitbreiding bij de recherche en voor de versnelling van het project herziening tapkamers. Tot slot zijn er dit jaar nog kosten die verband houden met de afwikkeling van de vuurwerkramp in Enschede (10,4 miljoen). De kosten voor terrorismebestrijding en de vuurwerkramp Enschede zijn opgenomen onder de post veiligheid. Voor de kwaliteitsimpuls Enschede stelt het kabinet extra middelen beschikbaar die met name worden ingezet voor educatieve en culturele voorzieningen.

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN:	2001
---	------

UITGAVEN

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	50 353,0
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	22 849,2

1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
gemiddelde personeelslasten	- 42,0
studiefinanciering	87,0
diversen	- 2,1
	42,9

2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
monumentenzorg	75,0
diversen	- 10,2
	64,8

3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	17,0
Niet tot een ijklijn behorend	
diversen	- 17,1
	- 0,1

Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	107,8
--	-------

Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	50 460,8
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	22 898,1

Totaal internationale samenwerking	116,3
------------------------------------	-------

Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	50 577,1
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	22 950,9

VIII ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN:	2001
---	------

NIET-BELASTING ONTVANGSTEN

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	2 580,5
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	1 171,0

1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
studiefinanciering	43,0
	43,0

NIET-BELASTING ONTVANGSTEN

3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	10,1
	10,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	53,1
Stand Najaarsnota 2001	2 633,6
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	1 195,1

Onderwijs, cultuur en wetenschappen

De relatief krappe arbeidsmarkt is ook voelbaar in de onderwijssector. Door de krapte is het moeilijker geworden om vervangers te vinden. Daarnaast is het financieel beheer van het Vervangingsfonds verbeterd door een verscherpte toepassing van premiedifferentiatie in het Vervangingsfonds. Uit het jaarverslag over 2000 van het Vervangingsfonds blijkt dat mede daardoor de vervangingslasten meevallen. Deze cijfers waren nog niet bekend in het voorjaar toen een reservering is gemaakt voor het destijds voorziene exploitatietekort. Gezien de uitvoeringsgegevens over 2000 kan deze prognose nu opwaarts worden bijgesteld en valt de reservering vrij. De meevaller in de gemiddelde personeelslasten wordt met name door deze vrijval veroorzaakt. De uitgaven voor de studie-financiering zijn door een aantal verschillende oorzaken toegenomen. Er zijn meer leningen omgezet in een gift (prestatiebeurs) en ook zijn er hogere uitgaven voor de aanvullende beurs voor 1e jaars studenten welke direct als gift wordt verstrekt. Ten slotte zijn er uitvoeringskosten gemaakt door de IB groep voor onder meer de invoering van de Wet Tegemoetkoming Onderwijsbijdragen en Studiekosten. De ontvangsten bij studie-financiering zijn hoger, voornamelijk door hogere renteontvangsten op leningen en hogere ontvangsten op kortlopende schulden. Voor monumentenzorg wordt een extra bedrag van 100 miljoen beschikbaar gesteld. Dit is bestemd voor het inhalen van restauratieachterstanden van rijksmonumenten. De middelen zullen zodanig worden ingezet dat tevens wordt bijgedragen aan het totstandkomen van een nieuw instandhoudingsbeleid voor rijksmonumenten.

IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIEBASIS): 2001

UITGAVEN

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	27 568,6
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	12 510,1
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
wijziging kapitaalmarktberoep en rente	- 100,7
diversen	2,6
	- 98,1
3. Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
activabeheer	- 90,0
	- 90,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 188,1
Stand Najaarsnota 2001	27 380,5

IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIEBASIS):	2001
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	12 424,7
Kas-transactiever verschillen	
Agio	6,9
Disagio	187,1
Overige	1 619,5
Stand Najaarsnota 2001 op kasbasis	29 194,0
Stand Najaarsnota 2001 op kasbasis (EUR)	13 247,7
IXA NATIONALE SCHULD (TRANSACTIEBASIS):	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	639,5
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	290,2
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
renteontvangsten	180,1
	180,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	180,1
Stand Najaarsnota 2001	819,6
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	371,9
Agio	481,2
Disagio	2,4
Overige	733,8
Stand Najaarsnota 2001 op kasbasis	2037,0
Stand Najaarsnota 2001 op kasbasis (EUR)	924,4

Nationale Schuld

De meevallende rentelasten worden in de eerste plaats veroorzaakt door de emissies in de maanden juli, september en oktober. Het effectieve rendement van deze leningen lag gemiddeld iets lager dan de raming van de rekenrente 2001. Daarnaast is er sprake van een rentemeevaller als gevolg van minder uitgegeven «Dutch Treasury Certificates» (DTC's) en een gunstiger rentepercentage.

Aanvankelijk was voorzien in een ten laste van de begroting van Nationale Schuld te verstrekken lening ten behoeve van anticiperende aankopen (activabeheer). Er is voor gekozen deze constructie zodanig te wijzigen dat de leningverstrekking alleen geraamd wordt op de begroting van Financiën, aangezien de leningen voor anticiperende aankopen nog niet via een batenen lastendienst worden verstrekt. Derhalve vervalt de raming voor te verstrekken leningen ten laste van de Nationale schuld.

Ten slotte doet zich aan de ontvangstenzijde een meevaller voor die voornamelijk het gevolg is van hogere rentevergoedingen op uitzettingen in de geldmarkt.

IXB FINANCIËN:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	7 353,9
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	3 337,1

IXB FINANCIËN:	2001
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
activabeheer	– 90,0
exportkredietverzekering	25,0
diversen	– 4,1
	– 69,1
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	14,1
	14,1
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	– 14,8
Niet tot een ijklijn behorend	
heffings- en invorderingsrente	50,0
diversen	15,0
	50,2
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 4,7
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	7 349,2
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	3 334,9
Totaal internationale samenwerking	375,9
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	7 725,1
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	3 505,5

IXB FINANCIËN:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	7 570,3
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	3 435,2
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
activabeheer	– 90,0
exportkredietverzekering	165,0
diversen	1,9
	76,9
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	10,9
	10,9
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	– 18,1
Niet tot een ijklijn behorend	
correctie rijksgebouwendienst	603,6
heffings- en invorderingsrente	215,0
	800,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	888,3
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	8 458,6
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	3 838,3
Totaal internationale samenwerking	105,5
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	8 564,1
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	3 886,2

Financiën

De leenfaciliteit, benodigd voor anticiperende aankopen van Domeinen (activabeheer), wordt van de begroting Nationale Schuld overgeheveld naar de begroting van Financiën. Daarnaast wordt er dit jaar minder gebruik gemaakt van anticiperende aankopen waardoor het hiervoor gereserveerde bedrag met 83% wordt verlaagd.

Door economische ontwikkelingen is er bij de exportkredietverzekeringen sprake van hogere schades dan geraamd. Tegenover deze schades staan echter hogere meevallers. Deze worden in de eerste plaats veroorzaakt door hogere premieontvangsten. In de tweede plaats is sprake van een meevaller bij de in de club van Parijs met Nigeria afgesloten schuldenovereenkomst. Een bijstelling van de geraamde uitgaven en inkomsten uit heffings- en invorderingsrente leidt eveneens tot een per saldo meevaller. Ten slotte is sprake van een correctie op de openingsbalans van de RGD en de daarbij behorende interne leningen. Bij de vermogensconversie van de RGD is ten onrechte geen rekening is gehouden met de nog te bouwen en in aanbouw zijnde panden.

X DEFENSIE:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	15 499,6
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	7 033,4
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	38,5
Strafhof	
evdb	– 150,0
verrekenbare ontvangsten	– 30,1
diversen	7,6
	– 134,0
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
compensatie hogere dollaruitgaven	53,0
diversen	– 1,7
	51,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 82,8
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	15 416,8
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	6 995,8
Totaal internationale samenwerking	493,6
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	15 910,4
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	7 219,8
X DEFENSIE:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	499,9
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	226,9
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
verrekenbare ontvangsten	– 30,1
	– 30,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 30,1
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	469,8

X DEFENSIE:	2001
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	213,2
Totaal internationale samenwerking	15,0
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	484,8
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	220,0

Defensie

Voor de verplaatsing van activiteiten van Defensie voor de vestiging van het internationaal strafhof op het terrein van de Alexanderkazerne te Den Haag worden kosten gemaakt. Deze worden betaald uit het budget van de homogene groep internationale samenwerking (hgis)

De lagere verrekenbare ontvangsten worden veroorzaakt door verträgen in de autorisatieprocessen van de Navo. Daarnaast is er sprake van tegenvallende BTW terugvorderingen.

De EVDB middelen komen dit jaar niet meer tot besteding. Weliswaar hebben de gelden inmiddels een bestemming gevonden, maar de uitwerkingsplannen zijn nog in voorbereiding. De uitgaven worden daarom pas in latere jaren gedaan.

Tot slot wordt Defensie gecompenseerd voor de effecten van de dollarkoersontwikkelingen.

XIA VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	8 801,2
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	3 993,8
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
bevordering eigen woningbezit (bew)	– 61,6
extra huursubsidie door minder bew	52,6
diversen	– 10,3
	– 19,3
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
investerings stedelijke vernieuwing (isv)	158,3
investeringsprojecten	– 38,3
diversen	16,8
	136,8
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
bodemsanering vinex	– 90,0
leidsche rij	– 86,5
milieudrukmiddelen	– 60,3
diversen	15,9
Niet tot een ijklijn behorend	
afkoopbijdragen nwi's	– 144,2
	– 365,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 247,4
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	8 553,8
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	3 881,5
Totaal internationale samenwerking	17,8
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	8 571,6
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	3 889,6

XIA VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	512,0
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	232,3
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	17,4
	17,4
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	- 19,3
	- 19,3
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
bodemsanering vinex	- 90,0
diversen	28,0
	- 62,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 63,9
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	448,2
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	203,4
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	448,2
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	203,4

Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Er wordt minder gebruik gemaakt van de regeling Bevordering Eigen Woningbezit (BEW) voor mensen met een laag inkomen. Als gevolg hiervan valt het beroep op de Huursubsidie (HS) hoger uit. Daarom wordt het overschot op de BEW grotendeels toegevoegd aan de raming voor de HS.

Een deel van de investeringen stedelijke vernieuwing (ISV) die al in 2000 zijn verplicht worden dit jaar versneld betaald.

Bij de investeringsprojecten ten behoeve van rijkshuisvesting die buiten de huur-verhuurrelatie van de RGD vallen is sprake van een vertraging. Dit komt door bijgestelde huisvestingswensen van de Hoge Colleges van Staat en het ministerie van Algemene Zaken. Daarnaast is er sprake van vertraging in de geplande investering in Plein 23 vanwege een mislukte aanbesteding.

Vertragingen doen zich ook voor in de geraamde uitgaven voor bodemsanering op VINEX locaties. In tegenstelling tot hetgeen eerder werd gedacht, loopt de bodemsanering niet vooruit op de feitelijke bebouwing van de verschillende locaties. Soms is zelfs het tegendeel het geval en worden de plekken met vervuilde bodems als laatste bebouwd binnen een locatie. Omdat de middelen voor bodemsanering op VINEX locaties afkomstig zijn uit het FES vloeien deze weer terug in het FES. Ten behoeve van de extra kosten voor de overkapping van de A2 (bij de VINEX-locatie Leidsche Rijn) vindt er een overboeking plaats naar het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Tevens worden overboekingen naar Verkeer en Waterstaat gedaan voor geluidssanering aan de Calandbrug (dit is een bestaande brug die onderdeel uit gaat maken van de Betuweroute), voor het stiller maken van reizigers- en goederentreinen en voor proefprojecten gericht op stillere wegdekken. Deze bijdragen worden ten laste van de middelen voor milieudrukcompensatie gebracht.

In 2001 worden minder Niet Winstbeogende Instellingen (NWI's ofwel

instellingen die gericht zijn op de huisvesting van specifieke doelgroepen zoals studenten of bejaarden) afgekocht, in verband met langer dan geplande onderhandelingen met de betreffende instellingen.

XII VERKEER EN WATERSTAAT:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	13 089,3
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	5 939,7
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	1,8
	1,8
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
geluidsisolatie	- 90,1
veilingkosten	26,0
tegemoetkoming luchtvaart	50,0
diversen	54,6
	40,5
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
leidsche rij	86,5
milieudrukmiddelen	60,3
diversen	34,3
Niet tot een ijklijn behorend	
aankoop aandelen KPN	3 822,3
btw hsl-zuid	241,0
diversen	117,2
	4 361,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	4 403,8
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	17 493,1
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	7 938,0
Totaal internationale samenwerking	30,3
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	17 523,3
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	7 951,7
XII VERKEER EN WATERSTAAT:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	3 213,7
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	1 458,3
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
dividend ns	34,7
diversen	19,0
	53,7
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
dividend ns	34,3
diversen	30,0
	64,3
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	45,5

XII VERKEER EN WATERSTAAT:	2001
Niet tot een ijklijn behorend diversen	- 16,8
	28,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	146,5
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	3 360,2
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	1 524,8
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	3 360,2
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	1 524,8

Verkeer en Waterstaat

Sinds 2000 vindt er een intensivering van de projectuitvoering Geluids-isolatie Schiphol plaats. Thans zijn 1622 woningen geïsoleerd en is bij 6700 woningen de technische opname afgerond. Door een combinatie van vertraging in de aanbestedingsprocedures en betaalbaarstelling van lopende contracten met aannemers schuift een deel van de voor 2001 voorziene kasbetalingen over de jaargrens heen. Op dit moment worden kosten gemaakt voor diverse veilingen en voorbereiding van frequentieprojecten. Overeenkomstig de criteria van de Europese Commissie zal ook aan de Nederlandse luchtvaartmaatschappijen een tegemoetkoming worden gegeven in de schade die is opgetreden door de vluchtverboden in de periode 11 tot en 14 september. Hiertoe is een voorlopige reservering opgenomen.

Ten behoeve van de extra kosten voor de overkapping van de A2 (bij de VINEX-locatie Leidsche Rijn) vindt er een overboeking plaats van het ministerie van VROM. Tevens zijn er bijdragen uit de begroting van VROM voor geluidssanering van de Calandbrug (die onderdeel uitmaakt van de Betuweroute) en voor het stiller maken van reizigers- en goederentreinen en proefprojecten met betrekking tot stillere wegdekken. Deze bijdragen komen ten laste van de middelen voor milieudrukcompensatie. De middelen worden uitgegeven via het Infrastructuurfonds.

KPN heeft aangekondigd voor ongeveer 11 miljard gulden nieuwe aandelen uit te geven in 2001. De Staat zal haar belang in KPN van ongeveer 35% handhaven. Dit betekent voor de Staat een uitgave van 3,8 miljard gulden.

Over de uitgaven voor de HSL-Zuid moet BTW worden afgedragen. Hier-voor vindt compensatie plaats uit de aanvullende post.

Door een beter bedrijfsresultaat in het boekjaar 2000 wordt een hogere dividendafdracht NS gerealiseerd. Deels wordt dit veroorzaakt doordat het uitkeringspercentage hoger is vastgesteld (dit deel wordt in 2001 aangewend binnen de begroting van Verkeer en Waterstaat). Deels is er sprake van een hoger winstvolume (dit deel valt vrij voor het generale beeld).

INFRASTRUCTUURFONDS:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	13 232,2
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	6 004,5
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
delta plan groterivieren	- 37,5
duurzaam veilig	- 30,0

INFRASTRUCTUURFONDS:	2001
onderhoud waterbeheer en vaarwegen	100,0
project rekeningrijden	– 56,9
regionale/lokale infrastructuur	– 188,0
regionale mobiliteitsfonds	125,0
diversen	– 77,1
	– 164,5
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
betuweroute	– 185,0
leidsche rij	86,5
milieudrukmiddelen	60,3
diversen	35,8
Niet tot een ijklijn behorend	
btw hsl-zuid	243,9
btw regionale/lokale infrastructuur	61,7
herfinanciering schatkistbelening rib 2000	144,6
schatkistbelening rib 2001	1 064,4
diversen	52,6
	1 564,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	1 400,2
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	14 632,4
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	6 639,9
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	14 632,4
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	6 639,9
INFRASTRUCTUURFONDS:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	13 243,8
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	6 009,8
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	5,5
	5,5
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
betuweroute	– 185,0
leidsche rij	86,5
milieudrukmiddelen	60,3
diversen	35,8
Niet tot een ijklijn behorend	
btw	64,6
btw hsl-zuid	241,0
herfinanciering schatkistbelening rib 2000	144,6
schatkistbelening rib 2001	1 064,4
diversen	52,6
	1 564,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	1 570,2
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	14 814,1
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	6 722,3
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	14 814,1
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	6 722,3

Infrastructuurfonds

De lagere uitgaven bij het Delta Plan Grote Rivieren worden hoofdzakelijk veroorzaakt door latere inzendingen van declaraties door Waterschappen. De uitvoering van het Interimbesluit duurzaam veilig (2e fase) is afhankelijk van de publicatie in de Staatscourant. Doordat deze vertraagd is komen de hiervoor gereserveerde middelen thans niet tot besteding. De realisatie van het programma beheer en onderhoud van waterbeheeren en vaarwegen loopt voortvarend. Hierdoor treedt een versnelling op in de onderhoudswerkzaamheden die volgens het programma voor volgend jaar gepland stonden. In verband met het niet doorgaan van het project rekeningrijden komen middelen voor de uitvoering ervan niet tot besteding. Bij regionale en lokale infrastructuurprojecten is een aantal projecten vertraagd. De vertragingen hangen samen met het tegenvallende resultaat van de aanbesteding Noord-Zuidlijn van Amsterdam en de latere oplevering van Vinexlocaties in het oosten van het land. De stortingen in de regionale mobiliteitsfondsen worden dit jaar verhoogd van 375 mln. tot 500 mln. onder de voorwaarde dat de regio's eveneens bijdragen. Dit betekent een vervroeging van de betaling van 125 mln. die in 2002 was geraamd. De storting is bedoeld als bijdrage van de overheid aan maatregelen gericht op verbetering van de bereikbaarheid in de Randstad.

In de post diversen zijn verschillende projecten opgenomen die zijn vertraagd. Dit betreft onder andere het project A2-Zandloper en het Demoproject Zeeuws Vlaanderen.

De aanbesteding van de bovenbouw van de Betuweroute is opgeschort in afwachting van nadere besluitvorming hierover. Hierdoor zijn er dit jaar minder uitgaven dan geraamd; de hiervoor gereserveerde FES-middelen worden in latere jaren beschikbaar gesteld. Er zijn uit de milieudrukmiddelen gelden beschikbaar gesteld ten behoeve van de extra kosten voor de overkapping van de A2 (bij de VINEX-locatie Leidsche Rijn), voor geluidssanering van de Calandbrug (die onderdeel uitmaakt van de Betuweroute), voor het stiller maken van reizigers- en goederentreinen en voor proefprojecten voor stillere wegdekken.

Over de uitgaven voor lokale en regionale infrastructuurprojecten en voor de HSL-Zuid wordt BTW afgedragen. Hiervoor vindt compensatie plaats uit de aanvullende post voor BTW-compensatie Openbaar Vervoer. Aan NS Railbeheer (RIB) wordt dit jaar een schatkistbelening verstrekt. Het betreft herfinanciering van de lening in 2000 en een nieuwe lening.

FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	5 252,3
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	2 383,4
3. Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
betuweroute	- 185,0
bodemsanering vinex	- 90,0
vitaliteit steden	- 69,0
diversen	- 70,9
	- 414,9
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 414,9
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	4 837,4
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	2 195,1
Totaal internationale samenwerking	

FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING:	2001
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	4 837,4
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	2 195,1
FONDS ECONOMISCHE STRUCTUURVERSTERKING:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	4 332,7
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	1 966,1
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	0,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	4 332,7
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	1 966,1
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	4 332,7
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	1 966,1

Fonds Economische Structuurversterking

Het Fonds Economische Structuurversterking (FES) is een verdeelfonds. Het kasritme van de FES-uitgaven wordt bepaald door de financieringsbehoefte van goedgekeurde FES-projecten, uiteraard passend binnen de budgettaire randvoorwaarden van de FES-wet.

De aanbesteding van de bovenbouw van de Betuweroute is opgeschort in afwachting van de besluitvorming hierover. Hierdoor wordt er dit jaar minder uitgegeven. De voor 2001 gereserveerde FES-middelen worden in latere jaren beschikbaar gesteld. Daarnaast doen zich vertragingen voor in de geraamde uitgaven voor bodemsanering op VINEX-locaties. De hiervoor in 2001 uit het FES beschikbaar gestelde gelden worden daarom volgend jaar via het FES beschikbaar gesteld. Tot slot worden de gelden gereserveerd voor Nieuwe Sleutelprojecten in het kader van Vitaliteit Steden dit jaar niet gebruikt. De voorbereiding van deze projecten duurt langer dan verwacht, mede als gevolg van het omvangrijke en complexe karakter van deze projecten. Het bedrag wordt binnen het FES doorgeschoven naar volgend jaar.

XIII ECONOMISCHE ZAKEN:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	3 831,9
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	1 738,9
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
demolec	50,0
grootestedenbeleid	44,2
technologie	- 86,6
diversen	- 70,1
	- 62,5
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
stadsverwarming	65,0
diversen	- 22,7

XIII ECONOMISCHE ZAKEN:	2001
Niet tot een ijklijn behorend	
afkoop recht DSM	2 740,0
tennet	1 841,3
diversen	0,9
	4 624,5
otaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	4 562,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	8 393,9
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	3 809,0
Totaal internationale samenwerking	487,3
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	8 881,2
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	4 030,1
XIII ECONOMISCHE ZAKEN:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	6 089,4
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	2 763,3
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	- 10,8
	- 10,8
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	- 27,3
	- 27,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 38,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	6 051,4
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	2 746,0
Totaal internationale samenwerking	9,6
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	6 061,0
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	2 750,4

Economische Zaken

In de Overgangswet Elektriciteitsproductiesector (Staatsblad 2000, nummer 607) is opgenomen dat een tegemoetkoming wordt verstrekt in de kosten die voortvloeien uit overeenkomsten met betrekking tot stadsverwarming en in de kosten verbonden aan het vervreemden en overdragen van de aandelen van de NV Demkolec of van de experimentele kolenvergassingsinstallatie Demkolec.

Er vindt een versnelling plaats van de betalingen in het kader van het Grotestedenbeleid van EZ aan de gemeenten. Deze versnelling is nodig om de betalingen van EZ zoveel mogelijk gelijk te laten lopen aan de periode waarin van de gemeenten resultaten worden verwacht. Op het beleidsterrein industrieel en algemeen technologiebeleid is sprake van lagere kasuitgaven. Het gaat daarbij met name om lagere betalingen op verplichtingen die in het verleden zijn aangegaan, verspreid over diverse regelingen.

Onder de post diversen zijn onder andere lagere kasuitgaven voor de regioprogramma's opgenomen. Deze zijn het gevolg van trager lopende betalingen op de in het verleden aangegane verplichtingen voor deze

programma's. De post diversen bestaat eveneens uit bijstellingen op het ruimtevaartbeleid. Dit beleid wordt periodiek bijgesteld tijdens internationale ministersconferenties. In november 2001 is een ministersconferentie over internationale ruimtevaartprogramma's gehouden. Voor de programma's die hieruit voortvloeien worden naar verwachting in 2001 geen verplichtingen meer aangegaan. De kasmiddelen samenhangend met de verschuiving van verplichtingenruimte voor internationale ruimtevaartprogramma's schuiven daarom door naar 2002. De Staat heeft het recht van DSM op een deel van de winst van Energiebeheer Nederland B.V. (EBN) afgekocht. Daarnaast is de Staat der Nederlanden op 25 oktober 2001 eigenaar geworden van het landelijk hoogspanningsnet. De Staat der Nederlanden heeft per die datum alle aandelen van het Nederlands Elektriciteitsadministratiekantoor (NEA) overgenomen in de landelijke netbeheerder TenneT B.V. alsmede alle aandelen in Saranne B.V. Saranne is de vennootschap waarin de juridische eigendom van het net is ondergebracht.

XIV LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ: 2001

UITGAVEN

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	5 403,4
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	2 452,0
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
noodfonds mkz	- 35,0
	- 35,0
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
natuur	75,0
diergezondheid	- 20,0
eu-voorfinanciering	- 30,0
uitvoeringskosten mkz	47,0
	72,0
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
mestbeleid	- 65,3
diversen	9,0
	- 56,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 19,3
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	5 384,2
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	2 443,2
Totaal internationale samenwerking	54,4
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	5 438,5
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	2 467,9

XIV LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ: 2001

NIET-BELASTING ONTVANGSTEN

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	1 369,2
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	621,3
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
bse-gelden	112,0
	112,0

XIV LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ:	2001
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
uitvoeringskosten mkz-crisis	- 37,0
diversen	- 2,9
	- 39,9
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
mestbeleid	- 65,3
diversen	- 14,7
	- 80,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 8,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	1 361,3
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	617,7
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	1 361,3
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	617,7

Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Bij Voorjaarsnota is 60 miljoen gestort in het Diergezondheidsfonds (DGF) voor het MKZ-noodfonds. De overige 35 miljoen zal naar verwachting niet benodigd zijn en valt derhalve vrij.

Het kabinet heeft voor extra aankoop van gronden voor de realisatie van de ecologische hoofdstructuur (natuur) geld beschikbaar gesteld. Het beschikbare bedrag wordt in het Groenfonds gestort. Op de begroting wordt daarnaast 20 miljoen vrijgemaakt voor diergezondheid. De bij de Europese Unie declarabele MKZ-bestrijdingskosten vallen lager uit waardoor de voorfinanciering van deze kosten dit jaar dus ook lager wordt vastgesteld. In 2002 leidt dit tot navenant lagere ontvangsten vanuit de Europese Unie. De uitvoeringskosten van de uitbraak van MKZ zijn 84 miljoen. Dit is het saldo van uitgaven en ontvangsten.

Het totale pakket aan BSE-maatregelen kost minder dan verwacht. De hiervoor gereserveerde middelen vallen daarom vrij. Uit het Ontwikkelings- en Saneringsfonds zijn voor 2001 middelen gestort op de begroting van LNV voor het mestbeleid. Deze middelen zijn ingezet voor de regeling beëindiging veehouderij. Het kasritme samenhangend met het gebruik van deze regeling is anders dan verwacht.

DIERGEZONDHEIDSFONDS:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	721,9
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	327,6
3. Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
bestrijding mkz	52,7
bse-gelden	80,0
diversen	- 24,4
	108,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	108,3
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	830,2
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	376,7

DIERGEZONDHEIDSFONDS:	2001
-----------------------	------

Totaal internationale samenwerking	
------------------------------------	--

Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	830,2
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	376,7

Bedragen in miljoenen guldens

DIERGEZONDHEIDSFONDS:	2001
-----------------------	------

NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
----------------------------	--

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	553,9
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	251,3

3. Technische mutaties

Niet tot een ijklijn behorend	
bestrijding mkz	52,7
diversen	- 59,4
	- 6,7

Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	- 6,7
--	-------

Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	547,2
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	248,3

Totaal internationale samenwerking	
------------------------------------	--

Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	547,2
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	248,3

Diergezondheidsfonds

De uitgaven voor de MKZ-bestrijding zijn hoger dan was geraamd. De hogere uitgaven hebben onder meer betrekking op de inhuur van dieren-artsen en de vernietiging van geruimde dieren. Hiertegenover staan hogere bijdragen van het bedrijfsleven en het ministerie van LNV. Het totale pakket aan BSE-maatregelen kost minder dan vorig jaar werd geraamd. Hierdoor vallen middelen uit het Diergezondheidsfonds vrij via de begroting van LNV.

SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID	2001
----------------------------------	------

UITGAVEN	
----------	--

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	36 155,6
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	16 406,7

1. Mee- en tegenvallers

Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	- 3,3
Sociale zekerheid	
Nabetaling abw	120
Fwi	- 170
I/d banen	- 75
Minderheden	- 41
Wiw	- 25
Wvg	- 70
Akw	34,3
Diversen	- 27,6

Totaal	- 257,6
--------	---------

2. Beleidsmatige mutaties

Sociale zekerheid	
Liquidatie arbvo	340

SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID	2001
Bedrijfsplannen CWI en UWV	211
Arbvo ontvlechting en EV	450
Diversen	15
Totaal	1 016
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
Diversen	2,5
Sociale zekerheid	
Diversen	- 6,6
Niet tot een ijklijn behorend	
Diversen	- 22,7
Totaal	- 26,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	731,4
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	36 887,1
Totaal internationale samenwerking	1,5
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	36 888,6
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	16 739,3
SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	1 290,5
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	585,6
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	3,1
Sociale zekerheid	
Abw ontvangsten	128
Anticumulatiebaten	- 35,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	95,4
Stand Najaarsnota 2001 (excl.=incl. IS)	1 385,9
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	628,9

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Het saldo van mee- en tegenvallers bij de uitgaven laat een meevaller zien van bijna 260 miljoen gulden. Het grootste deel komt voort uit onderuitputting op arbeidsmarktmiddelen. Het betreft een lagere uitputting dan geraamd vanwege vertraging in de uitvoering van het minderhedenbeleid, de Agenda voor de Toekomst en een lager dan verwachte benutting van de Doorstroombanen. De onderuitputting in het Fonds Werk en Inkomen (FWI) die volgt na saldering met de nabetalingen ABW van het laatste kwartaal 2000, is vooral het gevolg van nog niet met alle gemeenten gerealiseerde afspraken omtrent de Agenda voor de Toekomst. Bij de Wet Inschakeling Werkzoekenden (WIW) is sprake van achterblijven van de declaratie op het scholings- en activeringsbudget en op het budget voor de compensatie ex-banenpoolers. De onderuitputting op de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) heeft betrekking op het achterblijven van declaraties woningaanpassing en op bovenregionaal vervoer. Budgettaire tegenvallers doen zich voor bij de uitvoering van de AKW en de Wajong. Volgens de laatste uitvoeringsgegevens van SVB en LISV stijgen de uitkeringslasten. In de post diversen vormt de onderuitputting op de Toeslagenwet met ruim 20 miljoen een groot onderdeel.

Er is een beleidsmatige mutatie van in totaal 566 miljoen vanwege een overheveling uit de aanvullende post. Deze houdt voor 340 mln verband met de liquiditeitstekorten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie (Arbvo), vooruitlopend op de liquidatie. Verder wordt 211 mln beschikbaar gesteld voor kosten samenhangende met de Bedrijfsplannen voor CWI en UWV en 15 mln voor het bestedingsplan van de Veranderorganisatie SUWI.

Zoals eerder gemeld zal Arbvo in het kader van SUWI worden ontvlochten en geliquideerd. De uitgaven die hiermee samenhangen betreffen onder meer de dekking van het negatieve eigen vermogen van Arbvo en de kosten van ontvlechting. Aan de begroting van SZW is daarom f 450 miljoen toegevoegd.

De technische mutaties betreffen vooral overboekingen naar andere begrotingen. Daarnaast zijn er lagere niet-relevante uitgaven ad 22 mln. gulden. Middelen worden niet uitbetaald, omdat de uitvoeringsinstellingen niet voldoen aan de taakstelling voor de uitvoering van trajecten van de sluitende aanpak.

De ontvangsten nemen in totaal met 95 miljoen toe. Een meevaller is zichtbaar bij de bijstandsontvangsten vanwege de afrekening van de declaratie uit 2000. Er zijn tegenvallende baten in de anticumulatieontvangsten WSW en WAO. Naar het zich laat aanzien komt dit vooral door een lagere WAO-instroom.

SOCIALE ZAKEN EN ARBEIDSMARKT		2001
UITGAVEN		
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)		113 017,3
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)		51 285,0
1. Mee- en tegenvallers		
Sociale zekerheid		
Nabetaling abw	120	
Fwi	- 170	
I/d banen	- 75	
Minderheden	- 41	
Wiw	- 25	
Wvg	- 70	
Akw	34,3	
Diversen	- 34	
Totaal	- 260,7	
2. Beleidsmatige mutaties		
Sociale zekerheid		
Arbvo ontvlechting en EV	450	
Totaal	450	
3. Technische mutaties		
Sociale zekerheid		
Diversen	- 6,6	
Totaal	- 6,6	
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	182,7	
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	113 199,9	
Totaal internationale samenwerking	-	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	113 199,9	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	51 367,9	

SOCIALE ZAKEN EN ARBEIDSMARKT	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	1 957,4
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	888,2
1. Mee- en tegenvallers	
Sociale zekerheid	
Abw ontvangsten	128
Anticumulatiebaten	- 35,7
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	92,3
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	2 049,7
Totaal internationale samenwerking	-
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	2 049,7
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	930,1

Sociale Zekerheid en Arbeidsmarktbeleid

Bij de premiegefinancierde sociale zekerheidsuitgaven zijn weinig nieuwe inzichten. Er zijn enkele specifieke herschikkingen in de uitvoeringskosten REA (Reïntegratie van Arbeidsongeschikten). Voor de overige ontwikkelingen wordt verwezen naar de toelichting bij de begroting van SZW.

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	17 239,6
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	7 823,0
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	- 12,1
Zorg	
zorg onderzoek nederland	- 74,8
diversen	- 14,6
	- 101,5
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	2,2
Zorg	
diversen	75,3
	77,5
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	61,9
Zorg	
diversen	2,1
Niet tot een ijklijn behorend	
diversen	3,0
	67,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	42,9
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	17 282,4
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	7 842,4
Totaal internationale samenwerking	1,4
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	17 283,9

XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT	2001
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	7 843,1
XVI VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT: NIET-BELASTING	2001
ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	256,7
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	116,5
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	- -2,0
Zorg	
diversen	21,9
	19,9
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	1,2
	1,2
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	4,6
Zorg	
diversen	25,4
	30,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	
	51,0
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	307,7
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	139,6
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	307,7
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	139,6

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

De post diversen op de Rijksbegroting in enge zin is samengesteld uit een groot aantal onderdelen. Opvallend qua omvang zijn hierbij het project Sport digitaal, waar de helft van de beschikbare gelden is ingezet. Bij diverse projecten die voortvloeien uit de welzijnsnota is sprake van vertraging, zodat een deel van het geld dit jaar niet zal worden uitgegeven. Evenals vorig jaar wordt ook dit jaar bij Zorg Onderzoek Nederland (ZON) slechts een deel van het budget aangesproken. Reden hiervoor is vertraging bij de uitvoering van diverse projecten. Op grond daarvan is er nu bij ZON een liquiditeitsoverschot. Dit wordt nu afgeroomd. De post diversen mee- en tegenvallers bij de Zorg wordt sterk beïnvloed door beroepen en opleidingen volksgezondheid, waar minder uitgaven zijn dan verwacht. Derhalve wordt het budget niet uitgeput. Ook bij projecten versterking eerstelijns GGZ is een vertraging opgetreden met als gevolg dat niet alle voor dat doel bestemde middelen in 2001 tot besteding komen. De uitgaven voor de zorg en nazorg bij rampen in Enschede en Volendam vallen daarentegen hoger uit dan geraamd.

In de post diverse diversen beleidsmatige mutaties Zorg zijn er drie belangrijke ontwikkelingen. Ten tijde van de Miljoenennota stond nog een bedrag van 30,8 miljoen gulden geparkeerd aan taakstellende onderuitputting op het artikel prijsbijstelling. Inmiddels is de taakstellende onderuitputting incidenteel toebedeeld aan andere begrotingsartikelen.

Daarnaast zijn er de maatregelen in het kader van de terrorisme-bestrijding. Deze post bestaat o.a. uit het aanleggen van een voorraad kaliumjodaat, de productie van pokkenvaccins, voorlichting en maatregelen op het gebied van de voedselveiligheid. Ten slotte wordt een aanvullende bijdrage aan de Stichting tot bevordering van Volksgezondheid en Milieuhygiëne verstrekt. Deze bijdrage wordt ingezet voor het maken van voorgevulde injectiespuiten.

ZORG:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	81 352,8
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	36 916,3
1. Mee- en tegenvallers	
Zorg	
geneesmiddelen	– 125,0
overig ziekenvervoer	50,0
zorg onderzoek nederland	– 74,8
diversen	0,4
	– 149,4
2. Beleidsmatige mutaties	
Zorg	
ramingstechnische veronderstelling in=uit	54,3
diversen	75,3
	129,6
3. Technische mutaties	
Zorg	
diversen	– 5,4
	– 5,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 25,5
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	81 327,3
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	36 904,7
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	81 327,3
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	36 904,7
ZORG:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	5 557,6
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	2 521,9
1. Mee- en tegenvallers	
Zorg	
diversen	21,9
	21,9
3. Technische mutaties	
Zorg	
diversen	25,4
	25,4
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	47,3
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	5 604,9
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	2 543,4

ZORG:	2001
Totaal internationale samenwerking	
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS)	5 604,9
Stand Najaarsnota 2001 (incl. IS) (EUR)	2 543,4

Zorg

Door de geringe beschikbaarheid in 2001 van een nieuw toegelaten anti-reumamiddel treedt een eenmalige meevaller van 125 miljoen op bij de kosten van medicijnen. Bij het overig ziekenvervoer is volgens de uitgavenraming van het CVZ – ondanks de verscherpte verzekeraars-budgettering – sprake van een overschrijding voor 2001 van 50 miljoen. Voor de overige mutaties wordt verwezen naar de toelichting bij de begroting van VWS.

INTERNATIONALE SAMENWERKING:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002	10 460,1
Stand Miljoenennota 2002 (EUR)	4 746,6
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
clean development mechanism	– 195,0
landenprogramma mbt milieu	– 31,9
europees ontwikkelingsfonds	– 69,3
rentesubsidies en apparaatsuitgaven nio	– 46,0
steun aan suriname	– 143,0
bedrijfslevenprogramma	– 133,3
macrosteun en schuldverlichting	301,5
mensenrechten, goed bestuur	73,0
compensatie overschrijding	113,7
noodhulp	62,0
diversen	– 73,1
	– 141,4
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
macrosteun en schuldverlichting	65,9
diversen	18,4
	84,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 57,0
Stand Najaarsnota 2001	10 403,1
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	4 720,7

INTERNATIONALE SAMENWERKING:	2001
NIET-BELASTING ONTVANGSTEN	
Stand Miljoenennota 2002	205,2
Stand Miljoenennota 2002 (EUR)	93,1
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
investeringsbank	29,9
diversen	13,1
	43,0

INTERNATIONALE SAMENWERKING:	2001
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	65,9
nio (desaldering)	18,4
diversen	
	84,3
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	127,3
Stand Najaarsnota 2001	332,5
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	150,9

Internationale Samenwerking

Binnen de Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS) is sprake van een onderuitputting bij de geraamde uitgaven voor het Clean Development Mechanism. Deze onderuitputting wordt, evenals de rest van het specifieke saldo van de HGIS, meegenomen naar volgende jaren. Er is daarnaast een meevaller opgetreden doordat de Nederlandse bijdrage aan het Europees Ontwikkelingsfonds lager is vastgesteld dan eerder geraamd. Vanwege de lage rente en een afname van kapitaalmarktleningen is er eveneens een meevaller opgetreden bij de rentesubsidies en bij de apparaatsuitgaven van de NIO. De uitgaven voor de steun aan Suriname zijn vertraagd doordat de beleidsplannen voor de besteding van deze middelen nog niet gereed zijn.

De onvoorspelbaarheid van het tijdstip en de omvang van veel uitgaven voor ORET/Milieu en een vertraging in de besteding voor PSOM, zijn aanleiding geweest om het budget van het bedrijfslevenprogramma neerwaarts aan te passen. Voorts worden de budgetten voor gebouwen buitenland, het deskundigenprogramma, de landenprogramma's voor economische en sociale ontwikkeling en het MATRA-programma neerwaarts bijgesteld. Deze laatste zijn opgenomen onder de post diversen.

Tegenover bovenstaande meevallers staat een verhoging van het budget voor macrosteun en schuldverlichting aan enige HIPC-landen. Tevens wordt het budget voor het programma voor mensenrechten en goed bestuur verhoogd ten behoeve van demobilisatieprogramma's in het Grote Merengebied en Sierra Leone. Ook de bijdrage aan het ICRC wordt verhoogd, evenals het noodhulpprogramma voor Afghanistan en haar buurlanden en Ethiopië en Eritrea. Tot slot worden de budgetten voor het VN ontwikkelingsprogramma UNDP, het Wereldbank Partnership-programma, Unicef en SNV verhoogd. Deze budgetten zijn opgenomen onder de post diversen. In de post diversen is eveneens de bijdrage van de HGIS voor het internationaal strafhof opgenomen (zie begroting Defensie).

De extra ontvangsten betreffen incidentele ontvangsten voor de Europese Investeringsbank.

GEMEENTEFONDS:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	26 661,4
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	12 098,4

GEMEENTEFONDS:	2001
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
wijziging betalingsverloop algemene uitkering	– 27,0
	– 27,0
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
accres kinderopvang	124,0
diversen	0,0
	124,0
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	– 6,6
Niet tot een ijklijn behorend	
diversen	0,0
	– 6,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	90,4
Stand Najaarsnota 2001	26 751,8
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	12 139,5

Gemeentefonds

Wegens het nog niet beschikbaar zijn van de definitieve gegevens op basis waarvan de gelden uit het gemeentefonds worden verdeeld, zal in het uitkeringsjaar 2001 een bedrag van 27 miljoen niet tot uitkering gekomen. Dit bedrag wordt volgend jaar uitgekeerd aan de gemeenten.

De algemene uitkering van het gemeentefonds wordt voor het uitkeringsjaar 2001 eenmalig verhoogd in verband met het gederfde accres over de periode 1999–2002. Het gederfde accres ontstaat door het besluit om de middelen voor kinderopvang niet over te hevelen aan het gemeentefonds vanaf 2003.

Deze eenmalige verhoging is een uitwerking van een in 1999 gemaakte bestuurlijke afspraak met de VNG.

De post diversen betreft het aantal vervroegde inschrijvingen van asielzoekers in het GBA. Dit valt aanzienlijk lager uit dan werd aangenomen. Dit komt omdat asielzoekers de inschrijving uitstellen tot het moment waarop beslist wordt over hun verblijfsstatus. Voor 2001 is het aantal bijna 45% lager dan aanvankelijk werd geraamd. In totaal gaat het om een bedrag van 6,6 miljoen dat wordt teruggeboekt naar de begroting van Justitie.

PROVINCIEFONDS:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	2 222,1
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	1 008,3
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	9,8
	9,8
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	9,8
Stand Najaarsnota 2001	2 231,9
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	1 012,8

In de post diversen is een eenmalige verhoging opgenomen in verband met het gedeelde accres over de periode 1999–2002. Het gedeelde accres ontstaat door het besluit om de middelen voor kinderopvang niet over te hevelen aan het provinciefonds vanaf 2003. Deze eenmalige verhoging is een uitwerking van een in 1999 gemaakte bestuurlijke afspraak met het IPO.

ARBEIDSVoorwaarden:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	59,1
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	26,8
1. Mee- en tegenvallers Rijksbegroting in enge zin vrijval 2001	– 27,5
	– 27,5
3. Technische mutaties Rijksbegroting in enge zin diversen	– 31,6
	– 31,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 59,1
Stand Najaarsnota 2001	0,0
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	0,0
PRIJSBIJSTELLING/INDEXERING WSF:	2001
UITGAVEN	
Stand Miljoenennota 2002	75,0
Stand Miljoenennota 2002 (EUR)	34,0
2. Beleidsmatige mutaties Rijksbegroting in enge zin diversen	– 22,0
	– 22,0
3. Technische mutaties Rijksbegroting in enge zin excessieve dollar	– 53,0
	– 53,0
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 75,0
Stand Najaarsnota 2001	0,0
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	0,0

Prijsbijstelling

Op de aanvullende post prijsbijstelling worden de middelen gereserveerd die worden gebruikt om de prijsgevoelige uitgaven op de diverse begrotingen te indexeren. Dit gebeurt door middel van prijsbijstelling die jaarlijks uit deze aanvullende post wordt overgeboekt naar de departementale begrotingen. In de Miljoenennota was een reservering opgenomen van 75 miljoen voor dollarcompensatie. Hiervan is 53 miljoen overgeboekt naar de begroting van Defensie. De resterende 22 miljoen valt vrij.

ALGEMEEN:	2001
-----------	------

UITGAVEN

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	1 227,4
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	557,0
2. Beleidsmatige mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
mkz	– 110,0
uitvoeringskosten tegoeden tweede wereldoorlog	– 30,8
ramingstechnische veronderstelling in=uit	990,0
diversen	– 42,8
Sociale zekerheid	
ontvlechting en liquidatie arbvo	– 340,0
suwi	– 226,0
Zorg	
ramingstechnische veronderstelling in=uit	54,3
	294,7
3. Technische mutaties	
Niet tot een ijklijn behorend	
btw openbaar vervoer	– 308,6
reservering aankoop tennet	– 1 800,0
diversen	122,1
	– 1 986,5
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 1 691,9
Stand Najaarsnota 2001	– 464,6
Stand Najaarsnota 2001 (EUR)	– 210,8

ALGEMEEN:	2001
-----------	------

NIT-BELASTINGONTVANGSTEN

Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS)	81,1
Stand Miljoenennota 2002 (excl. IS) (EUR)	36,8
1. Mee- en tegenvallers	
Rijksbegroting in enge zin	
inspanningsverplichting defensie middelenafspraken	– 40,0
	– 40
3. Technische mutaties	
Rijksbegroting in enge zin	
diversen	108,9
Niet tot een ijklijn behorend	
diversen	– 105,3
	3,6
Totaal mutaties sinds Miljoenennota 2002	– 36,3
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS)	44,8
Stand Najaarsnota 2001 (excl. IS) (EUR)	20,3

Algemeen

Op de aanvullende post Algemeen worden middelen gereserveerd waarvan op het moment van reservering nog niet expliciet kan worden aangegeven op welke begroting(en) zij uiteindelijk worden verantwoord, of waarvan de exacte omvang nog niet kan worden aangegeven. Daarnaast worden op deze aanvullende post taakstellingen geparkeerd die uiteindelijk door de diverse begrotingen worden ingevuld (bijvoorbeeld de ramingstechnische veronderstelling in=uit bij de eindejaarsmarge).

Voor de uitvoeringskosten van de MKZ worden middelen naar de begrotingen van LNV, BZK en Defensie overgeheveld.

Voor de uitvoering van het project tegoeden Tweede Wereldoorlog worden middelen overgeheveld naar de begroting van Financiën en VWS. Een deel van de gereserveerde middelen voor uitvoeringskosten komt dit jaar niet tot besteding en wordt toegevoegd aan de begroting van volgend jaar.

Op de Aanvullende Post Algemeen waren middelen gereserveerd voor ESF, SUWI en ARBVO. Deze middelen worden nu overgeheveld naar de begroting van SZW. Het betreft hier 340 miljoen gulden in verband met de liquiditeitstekorten van de Arbeidsvoorzieningsorganisatie (Arbvo), vooruitlopend op de liquidatie. Verder wordt 211 mln beschikbaar gesteld voor kosten samenhangende met de Bedrijfsplannen voor CWI en UWV en 15 mln voor het bestedingsplan van de Veranderorganisatie SUWI.

Conform de gebruikelijke systematiek wordt ramingstechnisch verondersteld dat de onderuitputting op de begroting in 2001 even groot zal zijn als de toevoeging van de eindejaarsmarge. Deze taakstelling is voor de sector Zorg volledig gerealiseerd. Voor de sector RBGeng resteert nog een taakstelling van circa 238 mln. Voor de sector SZW resteert nog een taakstelling van circa 268 miljoen.

Voor de compensatie van BTW openbaar vervoer worden middelen overgeheveld naar de begroting van Verkeer en Waterstaat.

Op de aanvullende post was een reservering gepleegd voor de aankoop van Tennet. De aankoop heeft inmiddels plaatsgevonden en deze wordt verantwoord op de begroting van Economische Zaken. Daarom kan de reservering van de aanvullende post worden afgeboekt.

De verkoopopbrengsten van overtollig defensiematerieel en onroerend goed zijn lager dan eerder verondersteld. Hierdoor treedt een tegenvaller op bij de inspanningsverplichting middelenafspraken Defensie.